

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

Συνεργατικά Εκπαιδευτικά Περιβάλλοντα και Μοντέλα Επικοινωνίας

Διάλεξη 6

Αθανάσιος Νταραντούμης
Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και
Επικοινωνίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην παιδεία της χώρας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην ποινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

12 αρχές της συνεργασίας

σύνοψη

1. σκοπός (purpose)
2. ταυτότητα (identity)
3. φήμη (reputation)
4. διακυβέρνηση
(governance)
5. επικοινωνία
(communication)
6. ομάδες (groups)
7. περιβάλλον
(environment)
8. όρια (boundaries)
9. εμπιστοσύνη (trust)
10. ανταλλαγή (exchange)
11. έκφραση (expression)
12. ιστορία (history)

1. σκοπός

σκοπός

ταυτότητα

φήμη

διακυβέρνηση

επικοινωνία

ομάδες

περιβάλλον

όρια

εμπιστοσύνη

ανταλλαγή

έκφραση

ιστορία

- η κοινότητα υπάρχει επειδή τα μέλη μοιράζονται ένα κοινό σκοπό που μπορεί να υλοποιηθεί από κοινού
  - ποιος είναι ο σκοπός της κοινότητας?
  - τι είναι η κοινότητα για κάθε μέλος?
  - γιατί τα μέλη συμμετέχουν, επισκέπτονται συχνά την κοινότητα?
  - τι μπορεί να γίνει στην κοινότητα?
  - πώς μπορούν τα μέλη να συνεργαστούν ώστε να πραγματοποιήσουν τους κοινούς τους σκοπούς?

2. ταυτότητα

σκοπός

ταυτότητα

φήμη

διακυβέρνηση

επικοινωνία

ομάδες

περιβάλλον

όρια

εμπιστοσύνη

ανταλλαγή

έκφραση

ιστορία

- τα μέλη μπορούν να αναγνωρίσουν το ένα το άλλο, ώστε να δημιουργήσουν σχέσεις
  - παρ' όλο που τα μέλη μπορεί να είναι ανώνυμα, δε μπορεί να μην υπάρχει κάποιος τρόπος να αναγνωρίζονται
  - πρέπει να είναι δυνατό για τα μέλη, αλλά και για τους συντονιστές (facilitators) να αναγνωρίζουν κάποιο συγκεκριμένο μέλος και τις αντίστοιχες πράξεις του
  - μια καθολική ταυτότητα είναι ο θεμέλιος λίθος για τη δημιουργία πολλών αρχών της κοινότητας, όπως η εμπιστοσύνη, η φήμη, και η ιστορία

3. φήμη

σκοπός

ταυτότητα

φήμη

διακυβέρνηση

επικοινωνία

ομάδες

περιβάλλον

όρια

εμπιστοσύνη

ανταλλαγή

έκφραση

ιστορία

- τα μέλη αναπτύσσουν μια φήμη με βάση τις εκφρασμένες γνώμες άλλων μελών
  - τα μέλη πρέπει να γνωρίζουν πόσο αξιόπιστο ή "χρήσιμο" είναι κάθε άλλο μέλος
  - η φήμη επιτρέπει σε κάθε μέλος να δίνει την απαραίτητη σημασία σε κάθε ενέργεια ή συμβουλή κάθε άλλου μέλους, χωρίς να είναι απαραίτητο ο δικτυακός τόπος της κοινότητας να λειτουργεί ως αξιολογητής (ή αστυνομία...)
  - η ανάγκη για μια καλή φήμη αποτρέπει την "κακή" συμπεριφορά, και προτρέπει τα μέλη να λάβουν ανάδραση από άλλα μέλη με καλή φήμη

4. Διακυβέρνηση

σκοπός

ταυτότητα

φήμη

διακυβέρνηση

επικοινωνία

ομάδες

περιβάλλον

όρια

εμπιστοσύνη

ανταλλαγή

έκφραση

ιστορία

- οι συντονιστές (facilitators) και τα μέλη της κοινότητας αναθέτουν καθήκοντα διαχείρισης (management) μεταξύ τους, ώστε να συνεχίσει η κοινότητα
  - οι κοινότητες πρέπει να κυβερνώνται
  - τα μέλη πρέπει να διαχειρίζονται τους εαυτούς τους και τους άλλους, και οι συντονιστές έχουν ένα συγκεκριμένο ρόλο στη διαχείριση της κοινότητας, τα standards, τους κανόνες, κλπ
  - χωρίς διαχείριση λίγες κοινότητες θα επιβιώσουν και θα αναπτυχθούν

5. επικοινωνία

σκοπός

ταυτότητα

φήμη

διακυβέρνηση

επικοινωνία

ομάδες

περιβάλλον

όρια

εμπιστοσύνη

ανταλλαγή

έκφραση

ιστορία

- τα μέλη πρέπει να είναι σε θέση να αλληλεπιδρούν (*interact*) μεταξύ τους
  - οι κοινότητες δε μπορούν να υπάρχουν χωρίς μηχανισμούς αλληλεπίδρασης μεταξύ των μελών τους
  - η επιλογή των μηχανισμών αυτών εξαρτάται από τους στόχους και τα μέλη της κοινότητας
  - για παράδειγμα, μια επιχειρηματική κοινότητα μπορεί να χρησιμοποιεί συνεργατικά λογιστικά φύλλα (*shared spreadsheets*), ενώ μια κοινότητα εφήβων μπορεί να χρησιμοποιεί άμεσα μηνύματα (*instant messaging*)

6. ομάδες

σκοπός
ταυτότητα
φήμη
διακυβέρνηση
επικοινωνία
ομάδες
περιβάλλον
όρια
εμπιστοσύνη
ανταλλαγή
έκφραση
ιστορία

- τα μέλη της κοινότητας δημιουργούν ομάδες-υποομάδες με βάση τα ενδιαφέροντα και τις εργασίες τους
  - όλες οι κοινότητες περιλαμβάνουν ομάδες που επικεντρώνονται σε συγκεκριμένους στόχους
  - συνήθως, οι ομάδες αυτές είναι δυναμικές, και περιλαμβάνουν υπο-ομάδες, με τη σειρά τους
  - όσο μεγαλύτερη είναι μια κοινότητα, τόσο περισσότερες ομάδες περιλαμβάνει, οι οποίες χαρακτηρίζουν την κοινότητα και τις ενέργειές της

7. περιβάλλον

σκοπός
ταυτότητα
φήμη
διακυβέρνηση
επικοινωνία
ομάδες
περιβάλλον
όρια
εμπιστοσύνη
ανταλλαγή
έκφραση
ιστορία

- ένα συνεργατικό περιβάλλον βοηθά τα μέλη της κοινότητας να πραγματοποιήσουν τους στόχους τους
  - όλες οι κοινότητες υπάρχουν μέσα σε ένα πλαίσιο ενός online περιβάλλοντος
  - για να είναι αποτελεσματική η κοινότητα, πρέπει το online περιβάλλον να συνεργάζεται με ένα δικτυακό τόπο, ώστε η πλοήγηση, παρουσίαση, κλπ, να μη διαφοροποιείται μεταξύ των περιοχών της κοινότητας και των άλλων περιοχών

8. όρια

σκοπός

ταυτότητα

φήμη

διακυβέρνηση

επικοινωνία

ομάδες

περιβάλλον

όρια

εμπιστοσύνη

ανταλλαγή

έκφραση

ιστορία

- η κοινότητα γνωρίζει γιατί υπάρχει, και ποιος είναι μέσα και έξω από αυτήν
  - τα όρια καθορίζουν ποιος είναι μέλος, ποιος δεν είναι, και τι μπορεί/δεν μπορεί να κάνει κάθε μέλος ή μη-μέλος
  - αν δεν υπάρχει αυτός ο διαχωρισμός, τότε δεν υπάρχει κανένας λόγος για κάποιον να γίνει μέλος
  - επίσης, πρέπει να διαχωρίζεται το υλικό που αναπτύσσεται από τα μέλη

9. εμπιστοσύνη

σκοπός
ταυτότητα
φήμη
διακυβέρνηση
επικοινωνία
ομάδες
περιβάλλον
όρια

εμπιστοσύνη
ανταλλαγή
έκφραση
ιστορία

- η ανάπτυξη εμπιστοσύνης μεταξύ των μελών και των συντονιστών βελτιώνει την αποτελεσματικότητα της κοινότητας, και επιτρέπει την επίλυση των διαφορών
  - χωρίς εμπιστοσύνη, δε μπορεί να υπάρχει μια κοινότητα
  - τα μέλη πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν πόσο μπορούν να εμπιστευτούν κάθε μέλος, και ιδιαίτερα να εμπιστεύονται τους συντονιστές

10. ανταλλαγή

σκοπός
ταυτότητα
φήμη
διακυβέρνηση
επικοινωνία
ομάδες
περιβάλλον
όρια
εμπιστοσύνη
ανταλλαγή
έκφραση
ιστορία

- η κοινότητα περιλαμβάνει τρόπους για την ανταλλαγή γνώσης, εμπειρίας, υποστήριξης, χρημάτων, κλπ
  - η κοινότητα υπάρχει για να προσφέρει γνώση στα μέλη της?
  - αν ναι, πώς γίνεται αυτό?
  - ποιος είναι ο ρόλος της κοινότητας για την ανταλλαγή γνώσης?
  - ποια "επιβράβευση" υπάρχει στην κοινότητα?

11. έκφραση

σκοπός
ταυτότητα
φήμη
διακυβέρνηση
επικοινωνία
ομάδες
περιβάλλον
όρια
εμπιστοσύνη
ανταλλαγή

έκφραση

ιστορία

- η κοινότητα έχει μια "ψυχή" και μια "προσωπικότητα", και τα μέλη γνωρίζουν τι κάνουν τα άλλα μέλη
  - πώς η κοινότητα εκφράζει τις ενέργειες και προτιμήσεις ενός μέλους, ή μιας ομάδας μελών?

12. Ιστορία

σκοπός
ταυτότητα
φήμη
διακυβέρνηση
επικοινωνία
ομάδες
περιβάλλον
όρια
εμπιστοσύνη
ανταλλαγή
έκφραση
ιστορία

- η κοινότητα πρέπει να συντηρεί ένα αρχείο των γεγονότων, και να αντιδρά και να αλλάζει με βάση αυτά
  - οι κοινότητες πρέπει να "θυμούνται" τι έγινε στο παρελθόν (καθώς και να ξεχνούν μερικές φορές ...)
  - η γνώση της κοινότητας για ένα μέλος πρέπει να έχει κάποιους περιορισμούς, αλλά πρέπει να είναι διαθέσιμη σ' αυτό το μέλος
  - οι διαχειριστές πρέπει να μαθαίνουν από το παρελθόν, και να χρησιμοποιούν αυτή τη γνώση για το μέλλον

για οτιδήποτε χρειαστεί

daradoumis@aegean.gr